

професійні навички. Загалом, жорстка регламентація руйнує творчу атмосферу. Спілкування-залякування поєднує у собі негативне ставлення до учнів і авторитарність у способах організації діяльності.

5. Застерігаємо молодого вчителя і від обрання такого стилю спілкування, який поєднує у собі позитивне ставлення до дітей з лібералізмом. Цей стиль називають заграванням. У чому воно полягає? У педагога є прагнення здобути авторитет, він не байдужий до того, чи подобається дітям, але при цьому не прагне відшукати доцільних способів організації взаємодії, може вдатися до прийомів завоювання дешевого авторитету. Гонитву за дитячою любов'ю засуджував А. Макаренко, бо вона — для задоволення честолюбства педагога, а не на користь дітям.

Література:

1. Бадмаев Б.Ц. Психологія в роботі учителя: В 2 кн. - М., 2000. – Кн. 1
2. Психологія и педагогіка/Под ред. А.А. Радугина.-М., 2003.- 256с.
3. Реан А.А., Бордовская Н.В., Розум С.И. Психологія и педагогіка. - СПб., 2006. - 432 с.

ОСОБЛИВОСТІ СТИЛІВ УПРАВЛІННЯ У ШКОЛАХ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кудояр Л.М., доц.; Шлома Н.М., СДПУ ім. А.С. Макаренка

Одним із найбільш актуальних питань у сфері керівництва є проблема стилю управління. Під стилем управління, розуміється стійка система способів, методів і форм дії керівника, що створює своєрідний почерк управлінської поведінки[4]. Правильно вироблений стиль керівництва забезпечить системі високих кінцевих результатів. Стиль керівництва багато у чому визначається індивідуальними якостями керівної особи[3].

Існують два підходи до вивчення стилю керівництва.

1. Поведінкові теорії, що розглядають проблему з позиції поведінки керівника, який прагне ефективно організувати діяльність підлеглих .

2. Ситуаційні теорії, що досліджують стиль керівництва у контексті ряду ситуативних факторів. До таких чинників

відносяться ясність і характер завдання, обсяг наявної інформації у керівника, особисті якості підлеглих.

Отже, у стилі керівництва виділяють, з одного боку, його загальну об'єктивну основу, а з іншого боку, притаманні даному керівнику способи і прийоми здійснення управлінських функцій. До головних структурних елементів стилю належать: спосіб прийняття рішення; спосіб розподілу функцій у розв'язанні завдань; форми контролю; оцінка; розподіл відповідальності.

За означеними показниками були виокремлені вже відомі три головні стилі управління[4]. Систематизацію стилів керівництва запропонував Курт Левін. У його класифікації в якості крайніх полюсів були поставлені автократичне і потуральне керівництво, а демократичний стиль виступав як компромісний і найбільш прийнятний варіант[3].

Авторитарний стиль. Всі рішення приймаються одноосібно керівником; завжди точно окреслені «межі компетентності», тобто жорстко окреслені ранги керівників, які мають право приймати рішення з тих чи інших питань, пов'язаних з діяльністю організації; структура влади будується як гранично жорстка, вертикально – ієрархічна; рішення, ухвалені на верхніх поверхах ієрархії, надходять вниз у вигляді директив (саме тому цей стиль часто – густо називають директивним) .При цьому директиви не підлягають обговоренню, їх належить незаперечно виконувати.

Демократичний стиль. Рішення ухвалюються керівником спільно з підлеглими. При такому стилі лідер прагне управляти групою спільно з підлеглими, надає їм свободу дій, організовує обговорення своїх рішень, підтримує ініціативу. Цей стиль найбільш ефективний у високорозвинених колективах і орієнтований на між особові стосунки, вирішення творчих завдань.

Ліберальний стиль. Рішення нав'язуються підлеглими керівнику. Він практично усувається від активного управління групою, поводить, як рядовий учасник, надає учасникам цілковиту свободу.

Серед викладених стилів управління немає універсального, придатного на всі випадки життя, немає поганого або доброго. Всі

стилі володіють певними перевагами і породжують свої проблеми. Ефективність керівництва залежить у першу чергу від гнучкості у використанні позитивних сторін того або іншого стилю і уміння нейтралізувати його слабкі сторони[4].

Для визначення співвідношення стилів керівництва в управлінні навчальним закладом було проведено дослідження на базі Сумського обласного інституту післядипломної освіти. У опитуванні взяли участь 39 педагогічних працівників (13 директорів шкіл, 13 заступників директора з навчально – виховної роботи і 13 класних керівників).

У групі класних керівників було визначено таке співвідношення стилів керівництва: у загальних рисах домінує з не великою перевагою ліберальний стиль (53,8%), демократичний (46,2%). У групі заступників директора з навчально – виховної роботи: демократичний стиль (84,6%), ліберальний стиль (15,4%).

У групі директорів: демократичний стиль (76,9%), автократичний стиль (16,6%) і ліберальний стиль (7,7%). Проведене дослідження дає можливість зробити висновок, що серед директорів і заступників директора з навчально – виховної роботи переважає демократичний стиль керівництва, серед класних керівників ліберальний.

Література

1. Базарова Т.Ю., Еремина Б.Л. Управление персоналом. - М., 2001 - 45 с.
2. Кабушкин Н И Основы менеджменту. - Мн., 2001. - 241 с.
3. Книшова Е.Н. Менеджмент: Учебное пособие. - М., 2005. - 67 с.
4. Цимбалюк І. М. Психологія управління. – К., 2008. - 624 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ

Козлов Д.О., СДПУ ім. А.С.Макаренка

Підготовка фахівців у сфері управління освітою має будуватися на визнанні того, що нині сама по собі інформація втрачає вагу, якщо не має прикладного характеру, тоді як здобуття інформації стало визначальним у діяльності особистості. Важливо прийняти тезу про те, що у сучасному суспільстві відпадає необхідність щодо перевантаження пам'яті новими знаннями,